

INGEZONDEN.

HERMAN BOERHAAVE EN DE CLASSIEKE VORMING VAN DEN ARTS.

Er heeft onlangs in dit *Tijdschrift* een gedachtenwisseling plaats gevonden over de classieke opleiding, met name in het Grieksch, en over het nut daarvan voor den geneeskundige.

Het is belangwekkend, om na te gaan, welke zienswijze onzen „grooten Aesculaap en tweeden HIPPOCRAT” daarover was toegedaan.

Wie ook slechts oppervlakkig van zijn geschriften kennis neemt, kan daarover niet in twijfel verkeren. Het „practisch nut”, van de kennis der classieke schrijvers en van hun taal, ook van het Grieksch, was voor hem zelfs geen vraagstuk. Die kennis was volgens hem een van zelf sprekende hoedanigheid van den geneesheer, aan wiens opleiding hij vooral zijn liefde verpand had. Hij was doorkneed in de kennis der classieke talen en haalde bij voorkeur schrijvers der Oudheid met hun eigen woorden aan. Vermoedelijk is bij hem nooit de vraag gerezen, of de classieke vorming voor de voedsterlingen der geneeskundige faculteit wellicht „nutteloos” zou zijn.

En dan het vraagstuk der „efficiency”. Indien iemand met zijn tijd moest woe-keren, dan wel BOERHAAVE, die zijn uiterste krachten voor het volbrengen van zijn dagtaak noodig had. Alleen zijn onderwijs al was zoo omvangrijk, dat het nu niet slechts over een aantal hoogleeraren in de geneeskunde verdeeld is, maar zelfs over twee faculteiten. Niettemin bleef hij zijn waardeering van de classieke schrijvers onverminderd aan den dag leggen en het is niet gewaagd te zeggen, dat hij daaraan zijdelings zijn vermaardheid en invloed als arts voor een belang-rijk deel had te danken.

Er is in dit *Tijdschrift* op bldz. 3933 betoogd, dat de jeugd van onzen tijd geen belangstelling meer heeft voor vraagstukken van algemeenen aard, die altijd de gedachten van beschaafde menschen hebben bezig gehouden. Er wordt een voor-beeld bij vermeld, dat uiteraard geen bewijs is. Wat de houding der jeugd jegens de classieke vorming betreft, lijkt het omgekeerde mij waarschijnlijker en ter stav-ing van die meening kan ik mij beroepen op het onlangs verschenen proefschrift van N. G. M. VAN DOORNIK M. S. C., *De moderne gymnasiast tegenover zijn klassieke vorming*, Groningen-Batavia 1938.

Aan voorstanders van „efficiency” zij toegegeven, dat het Grieksch voor de vakbekwaamheid niet rechtstreeks nuttig is, al dient men niet te vergeten, dat het de taal is van den grondlegger en van andere pioniers der geneeskunde

Maar de arts heeft meer noodig dan kennis van zijn „vak”.

Wanneer men te Weenen, waar de geest van BOERHAAVE nog nawerkt, door het Universiteitsgebouw naar het erachter gelegen peristyle gaat, ziet men weldra aan zijn rechter hand het gedenkteeken ter eere van HERMAN NOTHNAGEL, die wel de laatste groote geneesheer is genoemd. Daarop staan zijn woorden gegrift: „Nur ein guter Mensch kann ein guter Arzt sein”. Tot de vervulling van de daarin gestelde voorwaarde, namelijk tot dat „humanisme” door zoo breed mogelijke ontplooiing der menschelijke vermogens, kan ook de kennis der Grieksche taal en der Grieksche beschaving op bijzondere wijze meewerken.

In onzen tijd van „crisis” der geneeskunde is er aan die geestesbeschaving meer dan ooit behoefte.

Maastricht, 13 September 1938.

J. E. SCHULTE.